

Heli Jutila

Poikkeaminen hämeen kylmänkukan ja liilakylmänkukan rauhoitussäännöksistä sekä eräiden yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä Hämeenlinnassa ja Janakkalassa

VIREILLETULO 19.5.2025, täydennykset hakemukseen 27.5. ja 28.5.2025

HAKIJA Heli Jutila

TUTKIMUS- JA NÄYTTEENOTTOLUPAHAKEMUS TÄYDENNYKSINEEN

Heli Jutila hakee Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) lupaa poiketa luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen hämeen kylmänkukan ja liilakylmänkukan rauhoitussäännöksistä lehtinäytteiden keräämistä varten, sekä eräiden yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä Hämeenlinnassa ja Janakkalassa.

Taustaa

Hämeen kylmänkukan (*Pulsatilla patens*) ja liilakylmänkukan (*Pulsatilla patens x vernalis*) geneettisen monimuotoisuuden tutkimushankkeessa selvitetään kylmänkukkapopulaatioiden geneettistä rakennetta Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa perustuen aiempiin tutkimuksiin Tsekissä ja Puolassa. Tärkeimpänä välineenä käytetään koko genomien genotyyppitysmetodia (DArTseq). Tavoitteena on saada syvempi kuva kylmänkukkapopulaatioiden geneettisestä ja populaatorakenteesta Euroopassa, USAssa ja Kanadassa.

Tsekkiläisten tutkijoiden alustavat tulokset osoittavat, että taksonin *Pulsatilla patens* s.l. Euraasian levinneisyysalueella voidaan erottaa useita morfologisesti ja geneettisesti läheisiä taksonia, ja suurin monimuotoisuus löytyy Venäjän Aasian puoleisesta osasta. Tästä kokonaisuudesta taksoni *Pulsatilla patens* subsp. *patens* (*P. patens* s.s.) voidaan geneettisesti rajata suhteellisen selvästi, ja sen levinneisyysalue ulottuu karkeasti Volga-joelta Ukrainan, Valko-Venäjän, Puolan, Liettuan ja Latvian kautta Keski-Eurooppaan. Lajin läntisin raja on Saksassa.

Tällä alueella voidaan tunnistaa kaksi geneettistä ryhmää kylmänkukan (*P. patens* s.s.) geenivarastossa, jotka eroavat toisistaan geneettisen monimuotoisuuden asteen ja todennäköisesti myös hieman erilaisen evoluutiohistorian suhteen. Kylmänkukan yleinen geneettinen monimuotoisuus on kuitenkin hyvin alhainen koko sen levinneisyysalueella.

10.6.2025

Yhteisten alleelien dominoinnin vuoksi populaatioissa ei ole mahdollista havaita alueellista geneettistä rakennetta. Lisäksi populaatioissa vallitsevat homotsygoottisen alleelin omaavat lokukset, mikä viittaa korkeaan sisäsiirtoisuuden asteeseen. Tähänastiset tulokset korostavat kylmänkukkapopulaatioiden lisäsuojelun tarvetta. Alhainen geneettinen monimuotoisuus ja korkea sisäsiirtoisuus heikentävät merkittävästi lajin kykyä sopeutua ympäristön muutoksiin.

Nykyisen tutkimuksen tarkentamiseksi on toivottavaa täydentää näytteenottoa näytteillä Suomesta ja muista maista (Romania, Viro, Ruotsi, Yhdysvallat, Kanada). Jos laji on vaarassa kuolla sukupuuttoon joillakin alueilla, erilaisten geneettisten linjojen löytäminen voi auttaa toteuttamaan riittäviä pelastustoimia (siementen toimitus, taimien istutus jne.) käyttämällä samanlaista geneettistä materiaalia.

Heli Jutila on kartoittanut ja tutkinut hämeenkylmänkukan (*Pulsatilla patens*) esiintymistä Hämeessä yli 20 vuotta ja myötävaikuttanut lajin suojeluun. Jutila on mukana edellä kuvatussa tutkimushankkeessa. Hämeen ELY-keskus on myöntänyt aiemmin tutkimuslupia Jutilalle liittyen hänen tekemiinsä tutkimuksiin (mm. HAMELY/367/2017).

Hakemus täydennyksineen

Hakija anoo lupaa kerätä hämeenkylmänkukan ja liilakylmänkukan lehtiä tätä geneettistä tutkimusta varten. Suunnitelman mukaan hämeenkylmänkukan lehtiä kerätään kolmesta populaatiosta:

1. Hämeenlinnan Hauhon [REDACTED]
2. Hämeenlinnan Hauhon [REDACTED], ja
3. Janakkalan [REDACTED] esiintymä.

Lisäksi liilakylmänkukasta kerätään vastaavalla tavalla näytteitä Hämeenlinnan Tuuloksen [REDACTED] esiintymästä.

Kustakin populaatiosta kerätään näytteitä kymmenestä kasvista. Näyte muodostuu vihreistä, infektoitumattomista lehdistä. Kustakin kasvista otetaan saksilla 2–3 hyvin kehittynyttä lehteä, jotka edustavat n. 2 g näytettä. Keruukohteeksi valitaan vain suuria yksilöitä, jotta taataan kasviin jäävien lehtien riittävä määrä. Kustakin kasviyksilöstä kerätyt lehdet säilötään paperipussiin tai nenäliinan väliin ja kirjekuoreen. Kukin pussi numeroidaan populaatio- ja sarjanumerolla. samasta paikasta kerätyt näytteet pakataan edelleen sulkijalla varustettuun muovipussiin, jossa on silicageeliä kuivan kuljetuksen turvaamiseksi. Näytteet lähetetään postin mukana kirjeenä.

Hakija anoo lisäksi poikkeuslupaa hämeenkylmänkukan ja liilakylmänkukan lehtinäytteiden keräämiseksi seuraavilta yksityisiltä luonnonsuojelualueilta:

[REDACTED]

Hakija anoo poikkeamislupaa vuosille 2025 ja 2026. Käytännössä näytteenotto tapahtuu kesällä 2025 (todennäköisimmin kesä-elokuussa), mutta jos hankkeessa tulee viivästystä, näytteenotto siirtyy vuoteen 2026 (tuolloinkin kesä-elokuu). ELY-keskukselle toimitetaan aiheesta valmisteltava tieteellinen tutkimusraportti.

Perustelut

Hankkeella lisätään tietoa erittäin uhanalaisen hämeen kylmänkukan ja risteymäperäisen liilakylmänkukan populaatioiden rakenteesta Euroopassa. Lajin esiintyminen on voimakkaasti pirstoutunut ja populaatiot ovat vähentyneet voimakkaasti viimeisen 50 vuoden aikana. Tämä on johtanut geneettisen monimuotoisuuden vähentymiseen ja sisäsiittoisuuteen erityisesti pienissä ja eristyneissä populaatioissa. Myös julkaisussa Jutila et al. 2024 pohdittiin kylmänkukan kohdalla geneettisen vaihtelun määrän vähentymistä, lajin populaatioiden pirstoutumista ja yksilömäärien niukentumista.

Risteymäpopulaatioiden esiintymisen ja niiden merkittävän morfologisen vaihtelun pohjalta Jutila ym. 2024 päättelivät, että risteytymistä ja takaisinristeytymistä tapahtuu risteymän ja kylmänkukan sekapopulaatioissa ja puhtaissa risteymäpopulaatioissa. Ilman DNA-tutkimuksia on kuitenkin mahdollista esittää vain arveluja introgressiosta ja risteymäyksilöiden luonteesta. Koska hybridi saattaa kuitenkin olla hämeen kylmänkukan kilpailija ilmaston lämmittäessä talvilämpötiloja ja lisätessä sademäärää, on tärkeää saada lisätietoa risteytymisen ja populaatioiden DNA:sta.

Hankkeessa kylmänkukkien ja risteymien sekä muiden rauhoitettujen lajien ympärillä toimitaan varovasti. Toimien ei katsota aiheuttavan merkittävää haittaa kylmänkukka- tai risteymäyksilöille. Kylmänkukan lehdet lakastuvat talveksi ja muutaman lehden poistamisen ei arvioida metodin mukaisesti toimien aiheuttava suuria vaikutuksia esimerkiksi kylmänkukkien fotosynteesiin. Saksilla poistamisella minimoidaan vaurioitua alue lehtiruodissa. Tutkimuksista saatavan tiedon avulla arvioidaan saatavan hämeen- ja liilakylmänkukan suojelun kannalta keskeistä tietoa, populaatioita osataan hoitaa paremmin ja saadaan niiden yksilömäärät nousuun.

Vaikka kahden lehden poistaminen voi mahdollisesti vaikuttaa negatiivisesti kyseisen kasvin kuntoon, tätä riskiä voidaan minimoida tietyillä ehdoilla. Tässä yhteydessä on otettava huomioon sekä yksittäisten kasvien koko että elinvoimaisuus ja viimeisenä, muttei vähäisimpänä vuodenaika, jolloin lehtimateriaali poistetaan. Useita kukintovarsia ja usein useita kymmeniä lehtiä sisältävien yksilöiden elinkelpoisuuden vaarantumisriski on huomattavasti pienempi kuin pienissä yksilöissä, jotka koostuvat esimerkiksi vain yhdestä varresta ja muutamasta lehdestä. Koska yhteyttävät lehdet saavuttavat maksimitehonsa vasta kukinnan jälkeen, kukinnan päättymisestä siementen kypsymiseen ulottuvaa aikaa voidaan pitää tärkeimpänä yksilön selviytymisen ja lisääntymisen kannalta. Siksi niiden mahdollinen poistaminen kukinnan aikana tai pian sen jälkeen voi heikentää kasvia paljon enemmän kuin, jos se tapahtuu hedelmien kypsymisen jälkeen. Lehtien poistaminen tulisi siksi keskittyä optimaalisesti siementen kypsymisen jälkeiseen aikaan, eli kesä-syyskuukausiin. Toisaalta todennäköisesti DNA:n laatu heikkenee kohti loppukesää. Kompromissiratkaisuna voidaan kerätä lehtiä siementen kypsymisaikaan, yleensä aikaisintaan kesäkuussa. Näytteenottoyksilöiden määrä tulee mukauttaa populaation kokoon. Paikallinen luonnonsuojeluviranomainen on pitänyt näytteenotossa hyväksyttävänä, jos lehtien kerääminen ei vaikuta yli 10 prosenttiin kyseisen populaation kasveista.

Vaikka muissa tutkimukseen osallistuneissa kohteissa tutkittavien yksilöiden määrä on 10–20, tässä Suomen tapauksessa esitetään kylmänkukan osalta 10–15 yksilöä ja liilakylmänkukan osalta 15 yksilöä, koska tutkittavat populaatiot ovat suhteellisen pieniä.

10.6.2025

HÄMEEN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Hämeen ELY-keskus myöntää Heli Jutilalle hakemuksen mukaisesti luvan poiketa hämeen kylmänkukan ja liilakylmänkukan luonnonsuojelulain 74 §:n ja 78 §:n 2 momentin mukaisista suojelusäännöksistä sekä luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaisen luvan poiketa Hämeenlinnassa sijaitsevien [REDACTED] luonnonsuojelualueen [REDACTED] ja [REDACTED] luonnonsuojelualueen [REDACTED] sekä Janakkalassa sijaitsevan [REDACTED] luonnonsuojelualueen [REDACTED] rauhoitusmääräyksistä seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti.
2. Lupa on voimassa Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan alueella sekä [REDACTED] yksityisillä luonnonsuojelualueilla.
3. Näytteitä tulee kerätä jokaisesta populaatiosta enintään kymmenestä kasvista. Näytteet tulee kerätä hakemuksessa esitetyn mukaisesti erityistä huolellisuutta noudattaen.
4. Tämä päätös tai sen jäljennös on pidettävä mukana näytteitä kerätessä, ja esitettävä pyydetessä.
5. Tämä lupa ei oikeuta kerättyjen näytteiden maastavientiä eikä hämeen kylmänkukan lehtinäytteiden hallussapitoa. Näiden osalta toimivaltainen viranomais on Varsinais-Suomen ELY-keskus.
6. Luvansaajan on raportoitava tutkimuksesta ELY-keskukselle hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Samalla on mainittava tämän asian diaarinumero HAMELY/971/2025.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Hämeen kylmänkukka ja liilakylmänkukka ovat luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla koko maassa rauhoitettuja kasvilajeja (luonnonsuojeluasetus 1066/2023, liite 3). Hämeen kylmänkukka on lisäksi luonnonsuojelulain 78 §:n 1 momentissa tarkoitettu Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävä laji, jonka suojelemiseksi on osoitettava erityisten suojelutoimien alueita (Natura 2000 -verkosto). (luonnonsuojeluasetuksen liite 7, luontodirektiivin liitteet II ja IV).

Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irti leikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kiellettyä. Sama koskee soveltuvien osien rauhoitetun kasvin siemeniä.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa lain 74 §:ssä säädetystä kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajien (luonnonsuojelulaki 78 §) osalta poikkeamisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, ettei sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua, ja että poikkeus on tarpeen: 1) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi; 2) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat

10.6.2025

viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta; 3) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; 4) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 4 momentin nojalla lupa voidaan antaa määräaikaisena ja se voi olla voimassa enintään kymmenen vuotta kerrallaan. Lisäksi alueellinen ELY-keskus voi liittää lupapäätökseen ehtoja, joita hakijan on noudatettava toiminnasta suojeluarvoille aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Ehdot voivat sisältää ajallisia tai alueellisia rajoituksia tai muita velvoitteita.

Hämeenkylmänkukan ja liilakylmänkukan lehtinäytteiden kerääminen ei Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan heikennä Natura-alueiden luonnonarvoja. Näytteitä keräämällä saadaan tietoa, jota ei ole mahdollista saada muulla tavoin. Näytteiden kerääminen mahdollistaa hämeenkylmänkukan ja liilakylmänkukan geneettisen tutkimuksen, joka tuottaa tietoa kylmänkukkien geneettisestä monimuotoisuudesta ja sopeutumiskyvystä muuttuviin olosuhteisiin sekä näihin vaikuttavista tekijöistä. Nämä tiedot ovat myös tarpeellisia, jotta lajin populaatioita osataan hoitaa oikein ja jotta ne säilyisivät elinvoimaisina. Lehtinäytteiden keräämisen ei siten katsota heikentävän hämeenkylmänkukan suojelutilannetta. Tutkimuksesta on myös hyötyä lajin suojelutoimien järjestämiselle tulevaisuudessa.

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaisen luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta. Lupa poiketa yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä tarvitaan lehtinäytteiden keräämiseksi, koska [REDACTED] luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä kielletään kasvien ja kasvinosien (marjoja ja sieniä lukuun ottamatta) ottaminen ja vahingoittaminen.

Edellä mainituin perustein Hämeen ELY-keskus katsoo, että luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeamislupa hämeenkylmänkukan ja liilakylmänkukan rauhoitusmääräyksistä sekä luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukainen lupa poiketa yksityisten suojelualueiden rauhoitusmääräyksistä voidaan myöntää.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Luvanmukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §, 69 §, 74 §, 83 §, 121 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023), liitteet 3 ja 7.

10.6.2025

Luontodirektiivi (92/43/ETY), art.16 (1), liitteet II ja IV (b)
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.
Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Mika Kalliovirta ja ratkaissut johtava asiantuntija Riitta Ryömä.

Liitteet	Valitusosoitus
Tiedoksianto	Päätös ja yleistiedoksianto siitä julkaistaan ELY-keskuksen verkkosivuilla.
Päätös	Luvan saajalle sähköpostitse Maksutta Valtioneuvoston asetuksen 794/2024 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.
Tiedoksi sähköpostitse:	Ympäristöministeriö Suomen ympäristökeskus Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Hämeen piiri ry Hämeenlinnan kaupunki Janakkalan kunta

Tämä asiakirja HAMELY/971/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/971/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ryömä Riitta 10.06.2025 12:27

Esittelijä Kalliovirta Mika 10.06.2025 12:23

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavalla tavalla. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksi-anto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksi-antona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksi-antona, kuten viranomaisen sähköisestä järjestelmästä, päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamasta järjestelmästä. Jos asiakirjaa ei ole noudettu seitsemän päivän kuluessa viranomaisen ilmoituksesta, tiedoksiannossa noudetaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi-anto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksi-antona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja vaatimusten perustelut
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiamiehen valtakirja; asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tulee esittää valtakirja vain, mikäli hallinto-oikeus niin määrää
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän toimittaminen on lähettäjän vastuulla. Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies tai lähetin välityksellä. Sen voi lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostina. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on arkisin kello 8.00–16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta on tullut voimaan 1.1.2025.

Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 310 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42210; Faksi: 029 56 42269